

Pestprotocol Basisschool Zeilberg

Doel van het pestprotocol

“ Alle kinderen moeten zich tijdens hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Leerkrachten, leerlingen, ouders en medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol.

Plagen of pesten

Het verschil:

Iemand van zijn fiets aftrekken: dat kan plagen zijn. Maar ook pesten. Het is plagen als de kinderen aan elkaar gewaagd zijn: de ene keer doet de een iets onaardigs, een volgende keer is het een ander. Het is een spelletje; niet altijd leuk, maar nooit echt bedreigend. Bovendien duurt het vaak eenmalig. Door elkaar te plagen leer je omgaan met conflicten. Het hoort bij het groot worden.

Pesten kan beginnen als een spelletje, als iets leuks en grappigs om te doen. Het gepeste kind voelt zich erg ongemakkelijk door het pesten. Het lukt hem/haar niet terug te plagen, een grapje te maken of onverschillig te blijven. Degene die gepest wordt, wordt heel erg bang en verdrietig en voelt zich hulpeloos. Vaak is er een groepje kinderen dat meedoet met de leider, ze lachen wanneer de hij iets gemeens doet maar durven zelf niets te doen.

Pesten, wat is dat?

Pesten betekent het systematisch misbruiken van je persoonlijke macht en/of kracht om anderen die zich niet of moeilijk kunnen verweren pijn te doen, te intimideren of bang te maken met de bedoeling er zelf beter van te worden.

Pesten kan variëren van steeds terugkerende kleine pesterijen tot echte bedreigingen en lichamelijk geweld.

Het kent vele vormen zoals;

Verbaal: voortdurend plagen, kleineren, uitschelden, uitlachen, roddelen.

Lichamelijk: knijpen, laten struikelen, duwen, vechten.

Gebaren: dreigende gezichtsuitdrukkingen of gebaren.

Afpersing: eisen geld, de middagboterham of schoolwerk, dingen afpakken.

Buitensluiten: niet mee mogen doen, bij activiteiten steeds worden buitengesloten.

Digitaal: via de telefoon of internet.

De ergste vorm van pesten is wanneer een aantal kinderen besluit om één kind te intimideren.

(zie bijlage over pesten)

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- Vaak alleen staan in de pauze , isoleren en negeren.
- Tijdens de pauze bij de surveillant gaan staan.
- Een spel is “toevallig” steeds net begonnen als hij of zij erbij komt.
- Vaak alleen met jongere kinderen spelen.
- Zuchten, piepen en steunen van andere kinderen, als het betreffende kind een idee oppert, dat wel geaccepteerd zou worden indien een ander kind dat idee aangedragen zou hebben.
- Het kind wordt niet (meer) uitgenodigd op verjaardagspartijtjes van klasgenoten.
- Het kind wil niet meer naar school of geeft aan zich ziek te voelen.
- Pesten via social media.
- Veel geroddel in de groep.
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over kleding.
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen.
- Op weg naar huis achterna rijden.
- Naar het huis van de gepeste gaan.
- Bezittingen afpakken.
- Schelden of schreeuwen.

Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden. Respectloos gedrag wordt niet getolereerd. School onderneemt onmiddellijk actie wanneer er sprake is van pesten.

Hoe gaan wij op basisschool Zeilberg met pesten om?

Hoe willen wij pesten voorkomen?

- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Het voorbeeld van de leerkrachten en de ouders is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.
- Vanaf schooljaar 2013-2014 hanteren we de methode ‘kinderen en hun sociale talenten’. Vanaf groep 1 krijgen de kinderen wekelijks drie kwartier les in sociale vaardigheden. Tijdens deze lessen komen thema’s aan bod als; veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. Dit wordt gedaan aan de hand van afwisselende werkvormen zoals gesprekken, rollenspellen of teambuildingsspellen.
- Het schooljaar is verdeeld in periodes. In elke periode komt schoolbreed een thema uit de methode aan bod. Hier werken de kinderen van groep 1 t/m 8 mee. De indeling varieert per jaar; hier volgt een voorbeeld:

Periode	Thema	inhoud
September	Opkomen voor jezelf- anti-pestweek	Hulp vragen, beheersen, mening, respect hebben .
Oktober en november	Samen spelen en werken	Afspraken maken, beurtverdeling etc.

December	Een keuze maken; Sinterklaas en Kerst	Afwegingen, gevolgen van keuzes, enz. Naar de feestdagen toe werken. Bijbelverhalen.
Januari	Ervaringen delen	Over thuis, school, vrije tijd.
Februari	Aardig doen	Naar elkaar luisteren, helpen, erbij horen, etc.
Maart	Een taak uitvoeren	Plannen, opruimen, volgordes.
April/ mei	Omgaan met ruzie	Strategieën, luisteren, perspectief zien etc.
Juni/juli	Jezelf presenteren	Mening geven, feedback, jezelf laten zien, etc.

- Een effectieve manier om te voorkomen dat er gepest wordt, is het afspreken van regels. Aan het begin van elk schooljaar wordt er extra aandacht besteed aan die regels en afspraken en aan het pestprotocol.

Wat als het toch gebeurt?

- Als pesten ondanks alle inspanning toch de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, leiders en de zwijgende groep), personeel en de ouders.
- Als pesten zich voordoet, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan kunnen zowel leerkrachten, ouders als kinderen een beroep doen op de vertrouwenspersoon of antipestcoördinator. Op onze school is dat juf Margriet van Schelven. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Onze regels op basisschool Zeilberg zijn:

1. *Wij luisteren naar elkaar.*
2. *We zijn zelf verantwoordelijk voor wat we doen.*
3. *Wij spelen en werken samen. Iedereen hoort erbij.*
4. *We helpen elkaar.*
5. *We tonen respect voor elkaar*
6. *Wij behandelen anderen zoals we zelf behandeld willen worden.*
7. *We zijn aardig voor elkaar.*

Deze regels gelden tijdens schooltijden en in elke klas.

Toevoeging:

Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, in overleg met de leerkracht. Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de groep, dit zijn de zgn. groepsregels

De leerkrachten van groep 1/2/3 hebben deze algemene regels in hun klassenmap. In de andere groepen zijn de schoolregels op een duidelijk zichtbare plaats in de groep opgehangen.

Wat doen we als.....

Er gesignaleerd wordt (door gepeste leerling zelf, ouders, andere leerling of leerkracht) dat een leerling wordt gepest?

- Leerkracht probeert in aparte gesprekken met leider en gepeste te achterhalen wat er gebeurd is.
- De leerkracht brengt pester en gepeste bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.
- Bij herhaaldelijk pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en worden de ouders (van pester en gepeste) op de hoogte gebracht van het pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht het idee heeft dat er sprake is van onderhuids pesten?

- In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de leider in overleg met de ouders en/of externe deskundigen. In eerste instantie kan de antipestcoördinator en vertrouwenspersoon worden ingeschakeld om mee te denken.

Bij aanhoudend pestgedrag kan ook hulp worden ingeschakeld van de opvoedondersteuner verbonden aan school, de schoolarts of de jeugdverpleegkundige van de GGD.

Hoe begeleiden we.....

De gepeste leerling

- We tonen medeleven en luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
- We gaan na hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- We laten de leerling inzien dat je soms ook op een andere manier kunt reageren. Huilen of boos worden is juist vaak een reactie die de leider wil zien.
- We gaan na welke oplossing het kind zelf wil.
- We benadrukken de sterke kanten van het kind.
- We stimuleren het dat de leerling zich anders/beter opstelt.
- We praten met de ouders van het kind (en de ouders van de leider).
- We plaatsen het kind niet in een uitzonderingspositie door het over te beschermen. Je plaatst het kind hiermee in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp in zoals: schoolmaatschappelijk werk, sociale-vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.

De leider

- We praten met de leider en we zoeken naar de reden van het pesten.
- We laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- We laten inzien welke positieve kanten de gepeste heeft
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp in zoals: schoolmaatschappelijk werk, sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.
- We laten excuses aanbieden.

- Bij herhaling van het pestgedrag spreekt de leerkracht de leider er weer op aan. Na dit gesprek en eventueel een gesprek van de directeur met de leider komen er zo nodig strafmaatregelen, in overeenstemming met de ernst en de aard van de pesterijen. Ouders worden ingelicht.

De grote groep

- We maken het probleem bespreekbaar in de groep.
- We stimuleren dat de kinderen een eigen standpunt innemen en eventueel partij trekken voor de gepeste leerling.
- We bespreken met de leerlingen dat “meedoen” met de leider meestal kan leiden tot verergering van het probleem.
- We laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- We laten inzien welke positieve kanten de gepeste heeft.
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp in zoals: schoolmaatschappelijk werk, sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, jeugdverpleegkundige GGD.

Adviezen aan.....

De ouders van de gepeste kinderen

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Pesten kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Stimuleer de leerling om naar de leerkracht te gaan.

De ouders van leiders

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans leider te worden.

De ouders van alle kinderen

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Houdt rekening met de gevoelens van de ouders van zowel het gepeste kind als ook de gevoelens van de leider.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen

Personeel en medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit Pestprotocol

Deurne, maart 2017